

**รายงานผลการตรวจติดตามรายโครงการ
เพื่อขับเคลื่อนประเด็นนโยบายการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (AC)
โครงการพัฒนาขีดความสามารถของแรงงานไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน
รอบที่ ๑ (Project and Progress Reviews)**

๑. **วงเงินงบประมาณ** งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๑๙,๘๗๗,๖๐๐ บาท

๒. วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อพัฒนาศักยภาพของแรงงานด้านภาษาต่างประเทศให้สามารถสื่อสารได้มากกว่า ๒ ภาษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน

(๒) เพื่อพัฒนาทักษะเกี่ยวกับโลจิสติกส์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะ ด้านการบริการสุภาพที่ได้มาตรฐานสากล

(๓) เพื่อพัฒนานักบริหารระดับกลางและระดับสูงในทุกสาขาอาชีพ

๓. **เป้าหมาย** แรงงานในสถานประกอบการ และแรงงานนอกระบบ จำนวน ๒๐,๐๐๐ คน

๔. ผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต : กำลังแรงงานไทย จำนวน ๒๐,๐๐๐ คน มีศักยภาพสูงด้านภาษาต่างประเทศ ด้านโลจิสติกส์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะ ด้านบริการสุภาพ

ผลลัพธ์ : แรงงานไทยได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีผลิตภาพในการทำงานสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับและพึงพอใจของสถานประกอบกิจการ ตลอดจนมีความมั่นคงในการทำงาน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๕. **พื้นที่ดำเนินการ** สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ภาค ๑ - ๑๒ และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดเลย และสกลนคร)

๖. **หน่วยงานรับผิดชอบ** สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๗. **ระยะเวลาดำเนินการ** เดือนตุลาคม ๒๕๕๕ - กันยายน ๒๕๕๖

๘. ความสอดคล้อง/สนับสนุนยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘

สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล : ข้อ ๔.๒.๕ เร่งยกระดับแรงงานไร้ฝีมือให้เป็นแรงงานกึ่งฝีมือและแรงงานฝีมือ โดยภาครัฐจะทำงานร่วมกับภาคเอกชนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ใช้แรงงานฝีมือทั้งระบบ **สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy) :** ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การลดความเหลื่อมล้ำ (Inclusive Growth) ข้อ ๑๔.๑ การพัฒนาทักษะเพื่อเพิ่มคุณภาพแรงงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาทักษะผู้ประกอบการ

๙. ความชัดเจนของโครงการ

โครงการมีความชัดเจน โดยมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายและหลักสูตรการฝึกอบรมตามมาตรฐานที่กำหนด

๑๐. ความเหมาะสมของการดำเนินโครงการในประเด็น

ทรัพยากรที่ใช้ ได้แก่ วิทยากร ค่าวัสดุการฝึกอบรม ค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น

กระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ **แนวทางการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย**และหลักสูตรการฝึกอบรม มีความชัดเจนและเหมาะสม โดยมีการสำรวจความต้องการฝึกอบรมของสถานประกอบการ ชี้แจงรายละเอียดโครงการฯ และคัดเลือกเข้ารับการฝึกอบรมผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และ/หรือสมัครด้วยตนเอง ณ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ทั้งนี้ ได้มีการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการและการนำไปใช้ประโยชน์หรือไม่ อย่างไร สำหรับ**แนวทางการคัดเลือกหลักสูตร** มีความสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่และสถานประกอบการ โดยก่อนกำหนดหลักสูตรฝึกอบรมได้มีการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ เชิญสถานประกอบการเข้าร่วมประชุมเพื่อหาความต้องการด้านฝึกอบรม และพิจารณาถึงความสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มอุตสาหกรรมภายในจังหวัดด้วย

ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๑๑. ความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการ

ดำเนินการฝึกอบรมตามเมนูหลักสูตรที่จัดทำขึ้นภายใต้โครงการฯ โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๙,๑๒๓ คน จากเป้าหมาย ๒๐,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖๒ และมีผู้ผ่านการฝึก จำนวน ๘,๓๔๑ คน จากผู้เข้ารับการฝึก ๙,๑๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๔๓ โดยหลักสูตรที่ดำเนินการฝึกอบรม จำแนกได้ ดังนี้

๑) ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการทำงาน ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร และภาษามลายู เป็นต้น

๒) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์พื้นฐานกับการทำงานและการใช้งานอินเทอร์เน็ต เบื้องต้น การใช้โปรแกรมไมโครซอฟต์ออฟฟิศ 2010 และการใช้งานโปรแกรม Microsoft Excel ขั้นสูง เป็นต้น

๓) ด้านโลจิสติกส์ เช่น การขับรถบรรทุกสินค้า การค้าปลีกเพื่อลดต้นทุนการขนถ่ายสินค้า เป็นต้น

๔) ด้านการบริหาร เช่น ทักษะการบริหารงานในสถานประกอบการ การบริหารในระดับกลางและระดับสูงที่ได้มาตรฐานสากล การเป็นหัวหน้างานยุคใหม่ เป็นต้น

๕) ด้านการบริการสุขภาพ เช่น การนวดสปา นวดแผนไทย และหลักสูตรการพัฒนาพฤติกรรมด้านการบริการสุขภาพสู่อาเซียน เป็นต้น

๑๒. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

(๑) ผู้เข้ารับการฝึกไม่สามารถเข้ารับการอบรมได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเวลาการทำงาน

(๒) กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ เท่าที่ควร รวมทั้งระยะเวลาการฝึกอบรมทักษะด้านภาษา (๑๘ ชั่วโมง) อาจทำให้ไม่ได้ผลเท่าที่ควร

๑๓. ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่ได้รับ

เป็นไปตามแผน

๑๔. ผลการประเมิน

ด้านประสิทธิภาพ แรงงานไทยได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีผลผลิตภาพการทำงานสูงขึ้น ด้านภาษาต่างประเทศ ด้านโลจิสติกส์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะ และด้านบริการสุขภาพ

ด้านประสิทธิผล แรงงานไทยมีความมั่นใจในการทำงาน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปพัฒนาการทำงานให้เป็นที่ยอมรับและเกิดความพึงพอใจของสถานประกอบการ ตลอดจนจนเป็นการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น

๑๕. ข้อสังเกต/ข้อค้นพบ

โครงการพัฒนาขีดความสามารถของแรงงานไทยรองรับประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นพัฒนาสมรรถนะหลัก (Core Competency) จำนวน ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านภาษาต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านโลจิสติกส์ ด้านการบริหาร และด้านการบริการสุขภาพ เนื่องจากการเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นเรื่องที่ต้องมุ่งสู่การเร่งรัดการพัฒนากำลังแรงงานไทยให้มีทักษะและคุณสมบัติในการทำงานที่มีคุณภาพสูง มีความสามารถด้านการสื่อสารภาษากับนานาชาติ มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว มีมาตรฐานเทียบเท่าสากลด้านโลจิสติกส์เพื่อสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเรื่องต้นทุน ต้องพัฒนาทักษะการบริการสุขภาพที่เป็นจุดแข็งของไทยให้มีคุณภาพการบริการเทียบเท่ามาตรฐานสากล และคงความโดดเด่นในภูมิภาค ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การลดความเหลื่อมล้ำ (Inclusive Growth) ประเด็นแรงงาน ๕.๑ การพัฒนาทักษะเพื่อเพิ่มคุณภาพแรงงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาทักษะผู้ประกอบการ

จากการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ได้แก่ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค/ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ในรอบการตรวจราชการที่ ๑ (Project and Progress Reviews) พบว่าบางจังหวัดยังไม่ได้เริ่มดำเนินโครงการฯ โดยมีสาเหตุสำคัญเนื่องจากสถานประกอบการบางประเภท เช่น สถานประกอบการที่ประกอบกิจการด้านการท่องเที่ยวและบริการอยู่ในช่วง High Season ยังไม่พร้อมที่จะให้พนักงานเข้ารับการฝึกอบรม ต้องรอช่วง Low Season สำหรับกระบวนการดำเนินโครงการพบว่าหน่วยรับตรวจ มีแนวทางการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายและหลักสูตรฝึกอบรมอย่างเหมาะสมและชัดเจน โดยมีการสำรวจความต้องการฝึกอบรมของสถานประกอบการ ซึ่งแจ้งรายละเอียดโครงการ และพิจารณาคูณสมบัติของผู้สมัครว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการและโอกาสนำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งหลักสูตรการฝึกอบรมส่วนใหญ่ที่หน่วยรับตรวจดำเนินการมีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่และความต้องการของสถานประกอบการ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ เช่น ข้อจำกัดเรื่องเวลาการทำงานของผู้เข้าฝึก ระยะเวลาการฝึกอบรมด้านภาษาต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งหน่วยรับตรวจได้แก้ไขปัญหาและปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานแล้ว ในกรณีนี้ คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน มีข้อสังเกตเกี่ยวกับระยะเวลาการฝึกอบรมด้านภาษาต่างประเทศว่าหากมีระยะเวลาการฝึกยาวเกินไป จะส่งผลกระทบต่อการทำงานปกติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและจะไม่เกิดผลดีกับสถานประกอบการอย่างแน่นอนหรืออาจไม่ให้ความร่วมมือในการส่งพนักงานเข้ารับการฝึกอบรม ทั้งนี้ คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน จะได้ติดตามประเมินผลภาพรวมของการดำเนินโครงการในรอบการตรวจราชการ Monitoring and Evaluation ต่อไป

๑๖. ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากกระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ใช้แรงงานทั้งในและนอกระบบ ดังนั้น เห็นควรมีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบภาษาเพื่อการทำงานรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในแต่ละสาขาอาชีพ เพื่อให้แรงงานไทยมีความรู้ความสามารถด้านการสื่อสารกับนานาชาติ เป็นการเสริมสร้างศักยภาพแรงงานไทย และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการให้บริการ ตลอดจนเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานไทยให้มีรายได้สูงขึ้น
